

TIMISIANA.

Viétia prin lupta!

Lupta pentru viétia!

Foia pentru trebuintele poporului roman.

Apare in fie-care duminica.

Pretii: Pentru Austro-Ungaria:
pe un an întreg 4 ft. — pe $\frac{1}{2}$ de an 2 ft. — pe 3 luni 1 ft.
Pentru strainatate:
pe un an 14 franci. — pe $\frac{1}{2}$ de an 7 fre. — pe 3 luni 4 fre.

Un numer costa 10 cr.
Anunturi se publica cu 6 cr. de sir pentru fie-care publicare
si 30 cr. timbru.
Redactiunea si administratiunea fôiei e in Timisióra (Meier-

höfe, Schwanengasse 49) unde sunt a se adresa tôte cores-
pondintiele pre cum si banii de prenumeratiune.
Manuscripte nefolosite nu se retrimit.
Epistole nefrancate nu se primesc.

Invitare de prenumeratiune

la

TIMISIANA.

Cu numerul acest'a se sfirsiesce primul patrariu de an al esistintiei fôiei nôstre.

Multiamita caldurosului sprigin cu care am fost intimpinati din partea binevoitorilor satenilor nostri: rezultatul castigat in acest patrariu de an este pentru noi de si nu pe deplin satisfactoriu — destul de multiamitoriu.

Fôia nôstra va esista dara si pe viitoriu, in speranti'a, ca spriginul onoratului public cetitoriu roman, nu i se va detrage nici de aci nainte.

Precum sustienerea, asia si in bunatatea si perfectiunarea fôiei aterna numai dela spriginul care i se va da.

In patrariul de an urmatoriu vom pune mai mare pond pe economi'a nationala, si vom incepe un ciclu de articole interesante, din acest ram de sciintia, de loc la inceputul patrariului, — in care la locul potrivit ne vom desfasura vederile si cu privire la reuniunile agronomice, a caror lipsire o simtim cat de bine.

Deschidem dara abonament nou la fôia nôstra rogând pre toti domnii preoti, inventatori si carturari romani se ne spriginésca modest'a intreprindere, cu atât mai vertos, ca pretul ei este de tot moderat, astfel, incat si cel mai serac om pôte se si-o procure — ear marimea si cuprinsul fôiei dà prilej destul — celor ce o doresc — a se indeletnici in cetirea si scrierea limbei romane.

Pretii fôiei e urmatorii:

Pana la finea anului 1885 . . . 2 ft.

„ „ „ luni septemb. . . 1 „

Abonamentele se fac cu multa inlesnire prin asemnari postale (Posta-utalvány Postanweisung.)

Dela diece esemplare se dà colectorului un esemplariu gratuit.

La cerere, trimitem numer de proba bucuros orisicui, si fara plata

Onoratii abonenti vechi a caror abonament espira cu numerul acest'a sunt rogati a si'l renoi cat de curand, pentru de a ne puté regulá espeditiunea.

Numere complete avem dela inceput.

Administratiunea
„Timisianeii“.

O cestiune economica si nationala.

E cunoscut asta-zi, ca un neam este cu atat mai puternic, cu cat este mai bogat; cu atat mai civilizat cu cat mijloacele de productiune si imbogatire sunt mai lesnicioase mai perfectionate, mai respandite si mai putien costisitoare.

Tiar'a nôstra era o tiara curat agricola; campiile sale erau fertile; pamantul seu contiené varii si imense catatimi de metale cari, esplorate si esplotate rational ar fi adus statului un venit considerabil; si cand statul este bogat, locuitorii, mas'a poporului, sunt si ei mai veseli, caci sunt mai putien esecutati — si apoi este o maxima economica care zice: „cand statul este bogat si locuitorii sunt bogati“ Clim'a tieriei in sa, atat de buna, atat de favorabila agriculturii pana mai acum cativa ani, s'a modificat: aerul a devenit impur, accesibil pentru miasme, causa atator maladii, ploile nu vin de cat foarte rar si mai nici odata la timp. Pamantul arabil prea mult folosit s'a slabit, sistemul ingrasiamintelor, nu s'a introdus ca in Belgia si Olanda, nici al rigatiunei ca in Ispania, spre al intretiene in stare de a produce mult si bun, asia ca dupa cum cu totii am vezut de vre-o zeci de ani, natur'a a fost destul de capritioasa cu noi, agricultur'a pot zice nu prospera, ci retrogradeaza, totul stagneaza si lumea traeste intr'o ingrijire necurmata,

Din alt punct de vedere, daca prîvim situatiunea, este mult mai intristatoare: lumea s'a imultit in asia proportiune, incat pamentul de hrana pe alocurea a inceput a nu fi indetulatoriu locuitorilor, nu numai a se imbogati, dar nici pentru trebuintele vietiei; inbracamintea s'a schimbat: in locul costumului parintilor nostri, modest, eftin, traditional, lucsul 'si a luat locul si s'a raspandit cu o iutiala in toate unghiurile tieriei: industri'a tieranului, ne fiind incurajata si sustienuta de consumatori, a degenerat. Toata lumea alearga a cumpara de la streini mai prost si mai scump. Articolele de hrana si inbracaminte s'a scumpit pentru toti; pentru tierani a devenit viétia o povara grea, o suferintia strigatoare.

Obiceiurile, alta data inocente si morale, s'au schimbat asemenea; de unde cum era romanul deprins mai inainte a munci de la rasarit-pana la sfintitul soarelui, a se culca la 9 si a se scula la 5 dimineata, a se duce duminica si sarbatoarea la biserica, a se ruga lui d-zeu ca se-i ajute, se-i dea minte, credintia, cuget bun si putere ca se poata munci, asta'zi din contra s'a ingreuiat, a devenit molatic, munceste in sila, fara tragere de inima si daca recolta nu se face, suspina aruncand vina pe d-zeu ca ne pedepseste pentru pacatele noastre. La biserica nu se mai duce de cat din pasti in craciun, alergand cu nerabdare in localuri publice spre a afla noutati, spre a-si perde timpul, spre a-si perde banii, sau in carti, sau pe beuturi vetametoare sanatatii. De aci coruptia, si mizeri'a familiei!

Lipsa de ocupatiune, neactivitatea, aduce pe om in stare de a se da la tot felul de inclinatiuni rele. Tieranul mai cu seama in timp de iarna nu are nimic de lucru; toata ziua sta fara a se misca si sa da fara voe la apucaturi cari 'l seracesc, il bolnavesc, si 'l slabesc.

Situatiunea este grea, si intereseaza pe toti oamenii de bine, si ingri-

jiti de prosperitatea si usiurarea celor suferindi. A venit timpul ca se ne unim mic si mare, tineri si betrani, cu toti intr'un gand spre a cauta si gasi modul pentru salvarea romanului din starea de lipsa, si de relele care 'l duc spre peire. Iata timpul in care ar trebui sa se lase luptele care nu folosesc, spre a ne ocupa zi si noapte cu tieranii nostri, caci interdierea este pagubitore pentru natiunea noastra.

Avem in tiar'a noastra fabrici diferite, unde mii de locuitori gasesc prin munca onesta, intrebuintiarea timpului lor disponibil, hrana suficienta de toate zilele, unde unii invatia si cate o meseria banoasa. Acesti meseriasi la rendul lor, se respandesc in tiara, si infintiaza ateliere mai mici, atragand in timp de iarna, mai cu seama pe tierani la lucru, spre a le inlesni mijloacele d'a castiga bani si a'i sustrage de la inactiune, care adese ii bolnaveste. Nu le ar strica omenilor nostri deca si ei le ar cerceta ca diuasi!

Sunt si fabrici unde fetele, femeele ca si barbatii intrebuintiaza timpul lor, si incetul se sustrag de la deprinderile rele, si de nevoe nu mai duc grija. Merga si ai nostri acolo!

Parte mare din agricultori avend alta ocupatiune rentabila ar lasa pamentul arabil ca sa se mai repauzeze cativa ani; cu modul acesta s'ar m-grasia, pamentular deveni cu timpul mai bun, si atunci s'ar putea realiza un progres demn de civilizatiunea moderna, conform si cu aspiratiunile noastre.

Foisióra.

Comoar'a.

Roman de Ioan Wachenhusen.

7.

(continuare)

XIX. Revederea.

Dómnia Porsberg totdeuna a sirsit aceea ce si-a propus. Era o mama prevediatore, si cu mare grija alegea societatea in care 'si ducea fat'a; celelalte apoi le negligea cu totul. Dar nu simtia nici o bucuria, nici o multamire in inim'a ei, pentru ca asia dicea: prin acésta si-a luat remas bun dela viétia, si o prevedé si aceea, ca a sumutiat in contra sa pre toti aceia, carora in dragul fetei li-a intors ea spatele.

Pana si a implinit datorintiele de mama, in continuu s'a luptat cu desiartaciunea. A ascuns de inaintea fetei aceea ce-i diacea la inima, si voea rea o acoperea totdeuna sub mantau'a nemultamirei cu Ella. Nu se mai ingrigea asia tare de toalete. ba tienea in asta privintia pre Ella de model, — si totusi la preumblari, era destul de inchipuita a crede ca densa e obiectul admiratiunii, a partii celei mai mari din public. O recunosccea ea ca Ella e forte frumoasa, dar e inca nematurata! Nici de cum nu se puté inpaca cu eugetul ca densa nu e mai mult Ana Porsberg cea frumoasa!

Cateva luni trecura. Ana la inceput nu o prea simtia, deca era in societate cu Ella, ca partea mai mare din gloria trebuie se o cedeze acesteia, pentru ca Ella se retragea modesta la umbra, ca se lucésca sórele numai peste mama-sa,

Numai astfel situatiunea actuala s'ar schimba spre folosul muncitorului; numai astfel vom avea muncitori vigurosi si inteliginti. Sateanul gasind de lucru iarn'a, ar scapa de nevoe, veduva n'ar duce lipsa, si n'am mai fi siliti sa vedem pe strade oameni senatosi cersindu'si hran'a zilnica.

T. P. Jereghie.

Poesii religioase-morale.

Versul restignirei

Astadi cel prea laudat
 Angerul marelui sfat
 Care Christos s'a numit
 Si din iad ni-a mantuit
 Sfatuind domnedieirea
 Se-si isbevasca zidirea,
 Care inca d' inceput
 Omul in pecat a fost cadit
 Calcand domnediesc'a porunca
 Se trimita 'n veci la munca,
 Va plini osindirea
 Ca vine si isbavirea
 Care toti sfintii au poffit
 Cei ce-n munti au fost tienut
 Eara cand vremea a venit
 Christos in lume a venit
 Punandu-si el slugi prea bune,
 Punandu-i mai mari in lume
 Era cand fu mai pre urma
 Strinse toti fratii inpreuna
 Vrend cin'a se o gatésca
 Sciind ca vor se'l restignésca.
 Atunci pre Juda a vedit
 Sciind ca-i om nesadit (?)
 Vindiend pe domnul Christos.
 Avend iubire de bani

Si totusi trebuia se observe, ca pana ce fetei faceau curte cavalerii din simpatia si atragere, — ei ii faceau acést'a din curtenia numai!

Rusinata, apelá in continuu la mijloce noi cari inse produceau chiar contrariul din aceea ce o dorea densa. Fat'a ei se sbarcea si veseceadia sub infuintia pravului pus pe ea; ear facerea toaletei ii era din di in di tot mai greoe indelungata si incomoda.

Elle i sa dat greu'a misiune de a invinge capritiele mamei sale. Ii facea mare truda aceea ca se laude toalet'a mamei ei, nainte de a pleca ea in societate; si reintórse acasa, ii vorbea despre avantajiele petrecerei, si se silea a distrage pre mama-sa cand acésta caditua in un fotel privea naintea ei tacuta si maniósa.

Vremea de care se teme Ana a fost sosit; perderea frumsetei o facuse nervósa, ear nervositatea s'a prefacut mai apoi in morb.

Vedeá fét'a naintea ei, ca un pup abia in-florit, asia de voiósa, si cu purpurul diorilor tineretiei pe fatia. Pe sub genele aplecate privea adese pe furislu la fét'a, ai carei obraji ardeau rosii de caldurá si focul tineretiei, si din ochii careia schintea cuprinsul unei inimi june. Vedeá cum 'si deschidea buzele, pentru de a resfir'a cu vorbele ei, voea rea si indispositi'a mamei sale.

Ella nu vorbea adevorul, acésta o scia mama-sa forte bine. In legatur'a care era intre ele doua, era si ceva nenatural. Ana scia, ca Ella nu o iubese pre ea din inima, si ca ea acuma nu mai póte repara aceea ce a negles fatia de fat'a ei.

Intr'o séra, cand Ella era ocupata in chili'a laterala, incepu Ana a se desbraca si fara ajutoriul servitórei. Pasi spre feréstra si cu placere respirá

Grai catra ai lui dusmani:

Dati'-mi trei-dieci de arginti
 Se vi'l dau se'l restigniti
 Dandu-le semn sarutare,
 Cu care a facut sugrumare,
 Atuncea daca l'au prins
 La Pilat l'au si trimis
 Ca se-l judece la mórte.
 Pilat daca l'a vedit
 Catra Christos a grait
 De unde ai venit aici
 De faci intre noróde prici?
 Christos nimica graind
 Vine ca si un miel bland.
 Pilat striga cu urgia:
 De ce nu-mi respondi tu mie?
 Nu scii ca sunt un om mare
 Si am o putere tare
 Se-ti dau tie slobadire
 Seau te dau la restignire!
 Christos response plecat:
 Poterea tatat ti-a dat!
 Pilat ne afland vina de mórte
 Pe Christos la noróde 'l scóte
 Se spala cu apa pe mana
 Spuind ca-i fara de vina
 Si dice ca-i om curat
 Si n'are nici un pecat.
 Jidonii dac' audira
 Toti la Pilat se pornira
 Strigand toti din tóte glóte
 Restignesce-ni-l Pilate!
 Pilat vedind neindoirea
 Nevrend asi strica marirea
 Ticalosul om spurcat
 De Christos s'a lepadat
 Jidovilor ca l'au dat
 Ei de grab' l'au apucat.
 Si daca densii l' au prins

aerul placut de primavéra. Cugete vechi ii trecura prin minte. Tacuta privea la promonad'a invelita in velul galban palid al lunei maestóse, pe care se audiau hohotele cunoscutilor si a strainilor cari se trageau catra casa

Timpul intenerise, dar pentru densa tóta diu'a era un an. Natura remane in veci tenera si ea din di in di era mai batrana. Plopii cei mari ai promenadei sunt cu mult mai batrani de ani decat densa, si totusi in tóta primavér'a voiosi inbraca haina noua verde. Ventul care se sburdá printre crengile lor, povestea povesti frumoase, priveghietorea cantá cantece dulci dar altorá — cari erau mai teneri!

Si séra acést'a, petrecuta in societate i-a adus grigi noi. De un timp scurt se trudea, se aduca catva armonia in colorile toaletei ei. Fiecare piesa o inbraca separat si se privea in oglinda, dar nici una nu era buna caci oglind'a era sincera.

In sirsit ceru svat dela Ella, si acésta inca fu asia de sincera si declara ca mama-sa nu e frumoasa nici intr-un'a. Motivele nu le-a spus pentru de a nu vatama pre mama-sa.

Si in sér'a acésta s'a infatiesiat Ana in toaleta cu totul stricata. Nu pricepea ea maestria, ca cum póte fi cineva si batran si frumos? Aceea nu putea ca se intiélega, ca acést'a se póte si fara maestria!

Amicele, cu cari 'si intrerupsese conversarea — au fost facuto de centru pentru batjocurile lor. Si ca si cum astadi aveau o voe deosebita se o necajasca. Cu glas ironic o agraira, ca ar fi bine se lase tineret'a in grigea ei, — si acuma s'a intemplat intaia-óre cá-i vorbira despre — Porsberg.

Toti in obraz l'au scupit
 I-au pus pe cap cununa de spini
 I-au dat si trestia'n mani
 Crucea pe umeri i-au pus
 Sus in Golgota l'au dus;
 Sus pe cruce l'au suit
 Pirone 'n mani i-au batut
 Si cati p'acolo treceau
 Si pe Christos il huliáu
 Fiara i-au dat de a gustat
 Cu otiet l'au adepat
 Christos capul si-a plecat
 Cu glas mare a strigat:
 Parintele meu cel ceresc
 Eu duhul ti-l daruesc.
 Christos cand duhul si-a dat
 Biserica s'a stricat
 Sorele s'a 'ntunecat
 Pietrile s'au despicat
 Luna s'a 'nbracat in sange
 Angerii-'ncepura-a plange
 Mortii din gropi s'au sculat
 Ca Christos iadul a pradat;
 Pogorandu-se la iad
 Lui Adam mana i-a dat
 Dicand cu glas de mangaiere
 Scola Adame zidirea manilor mele
 Ca pentru al teu pecat
 Eu chiar morte am rabdat
 Si te am scos la lumina
 Astadi in diua cea mare
 In care angerii dantiuesc
 Omenii se veselesc
 Ca de o di de veselia.
 Si pre pament se fie
 Mangaiere suffleteasca
 In raiu se-l dobandesca
 Cu toti sfintii dinpreura
 Intru imperatia ta cea buna.

[dintrun vechiu manuscris aflat in Strambul.]

Versul lui Lazar din Viftania.

Viftania frumos nume
 Póte se lauda in lume
 C'au dobandit omul bine
 Cu trei radie dintre sine
 Trei radie de razmirat (?)
 Le au primit domnul cu drag
 Sunt trei frati din doi parinti
 Cu bun nume 'mpodobiti;
 Lazar, Marta, Maria,
 Din satul Viftania
 Facand domnul o minune
 Lna pe Lazar din lume,
 Surorile lacrimand
 Fórté tare suspinand
 Si ducandu-l la morment
 'L ingropara-'n pament
 Eara dupa patru dile
 Domnul facatoriu de bine
 Caletorind cale buna
 Cu ucenicii din preuna
 In satul Viftania
 La Marta si Maria,
 Ele déca il vediura
 A grai asia 'ncepura:
 O Jsuse domnul nostru
 A murit fratele nostru!
 Tu aicea de-ai fi fost
 Ar fi viu fratele nost.
 Eara domnul a grait
 'Tace-ti ca Lazar n'a murit
 Ca numai a adormit
 Fiind tare ostenit;
 Lazar se va scula éra
 Pe asta lume de ocara
 Eara ele nu credea
 Pana cand nu vor vedea!
 Éra Isus cuventand

Aminte lor aducand:
 Au nu v'am spus ca cel ce crede
 Slav'a lui Domnedieu vede?
 Si striga cu glas curend:
 Duceti-me la morment
 Si eu-il voiu invia
 Cat toti se vor' minuna.
 Eara ele asia cantand
 Catra Isus asia dicand:
 Dómne, scim ca va 'nvia
 Cand toti mortii s'or sculá
 La 'nviarea cea de apoi
 Acésta o scim si noi.
 Apoi mergand cu Isus
 La morment unde l'au dus
 Pe Lazar l'au aretat
 Unde l'au fost ingropat.
 Ear Isus ingenunchind
 Ochii la ceriu redicand
 Catra tatul cuventand
 Intr'acesta chip dicand:
 Parintele meu ceresc
 Eu tie me cuceresc
 Si me rog cu umilintia
 Pentru-a norodului credintia
 Pentru norod ce-i de fatia
 Mai da lui Lazar viétia
 Ca vediend toti se se mire
 Pentru a ta dumnedieire
 Ear apoi s'au inturnat
 Si lui Lazar au strigat
 O Lazare vin' afara
 Si mai esi la lume éra!
 Atuncea minune mare
 Pamentul de pre mort sare,
 Mortul se redica'n sus
 Dupa verb'a lui Isus.
 Si-indata-il desfatara
 Si-in fatia-l sarutara

Si ca si cand tote s'ar fi conjurat in contra ei, doi barbati sosira in societate, carii ii adusera aminte destul de lamurit — trecutului ei!

Locotenentul Grünwald, in uniforma angleza, acuma a pasit intaiadata in cercul acesta. Abia l' recunoscera. Tenerul slab, s'a desvoltat pe deplin, pe langa tot oficialul greu seversit in decurs de mai multi ani.

Dómn'a Porsberg numai atunci l' recunosc, cand dómn'a casei, cu voea l' conduse spre densa.

Si Grünwald, in etate de treidieci si doi de ani, cu fatia amicabile, care chiar acuma intrase in versta barbatiei, si care pentru ea si prin ea i-a perdut rangul si oficial — i-a ertat tote.

Cand audi densul dómnei Porsberg, o umbra ii inveli fatia, care inse era mai mult expresiunea compatimirei decat a milei. Cu afabilitate vorbi cu dómn'a Porsberg, de si la momentul prim, era cam zapacit. Sosira cativa óspeti in jurul lor. Grünwald se întorse cu curtenia catra densii; dómn'a Porsberg inse spariata observa, ca Georg Porsberg se apropia de Grünwald, ii prinde mana si i o stringe cu pretenia, si se retrag apoi ambii intr'un coltiu de sala vorbind la olalta. Cei doi inimici mari!

Tremurand se retrase ca in chilia laterala. Dómna casei a comis dupa parerea ei mare gresiala cu aceea, ca a invitat peastadi si pre acesti doi domni.

Dómn'a casei se apropiase chiar de densa si prindendu o de mana o trase in chilia cealalta.

— Cer ertare dómn'a Porsberg dise ea incet. Acésta e o intelnire fórté neplacuta; si eu am devenit confusa. Ambii sunt amici buni ai barbatului meu, in club sau cunoscut . . . nu sciam ca vin; . . . dar o dama ca domneata . . .

Dómn'a Porsberg surise. Chiar dam'a acésta a fost martora in sér'a aceea memorabila, cand Porsberg Georg a exprimat cuvintele acele vatematóre.

— Asia mi se pare ca domnul Porsberg s'a schimbat fórté! dise ea ne bagand in séma escusarile dómnei casei.

Sub decursul vorbirei ingalbeni inse. Vediu ca barbatul acesta in usia salei mari incepu vorba cu Ella, careia se póte ca chiar acuma l' prezentara, si vediu cum Ella inrumeni sub decursul conversarei.

— Ai uitat bunacuvinti'a Ella! Cu straini numai in presentia mea poti vorbi! dise dómn'a Porsberg dojeritoriu, cand se apropia Ella de densa.

Fé'ta si mai tare rosi, pana ce Ana ingalbeni de tot.

— Te simtiesci reu mama? intreba Ella. Ce pecat! Inca nici nu am jucat!

Intru adevér asia mi pare ca migraimenele . . . asi dori, déca se póte fara a fi observate . . .

Ella privi la ma-sa cu suprinde durerósa Sér'a i se promisea a fi asia de placuta. Confusa observa, ca mam'a 'si ridica batista la cap. Cunoscea semnul acesta.

— Fara a fi observate! Urmeaza' mi! . . . Dómna Porsberg 'si lasa féta intre nisce domni si dame, care o incungiturasera.

Insielata in sperantia, peste cateva minute si Ella intra in garderoba, si facuta se inveli in mantena, cand vediu pre ma-s'a indepartanduse.

Sér'a era perduta pentru tenera féta, iubítóre de petreceri si vieatia. De ce a fost mam'a-

sa chiar astadi asia da simtítóre, pana ce de al-tadata asia de indiferenta respingea atacurile prime a le migraimelor! Si de ce a mai stat ea o óra in odaea ei de dormit, de unde strebatea raza luminei aprinse pana in chilia Ellei, care de si culcata, nu putea adurmi de ganduri.

Demineati'a Ella dormea, cand mam'a sa palida, morbósa ambla prin chilia. Nu a putut adormi; numai ochii si-au inchis, pentru ca flacar'a luminei ardietóre ii infatiesia figuri ingrozítóre pe paretii de cari Ana tremur'a.

Cand a resarit sórele, Ana siedeá in budoarul ei. Trase in sus roletele, si punandusi fruntea in mani privea tacuta spre parcul din preajma locuintei ei. Inca nici salutarea fetei nu o multiami!

Acuma o recunosc ea ca pentru tenerime e bucuria viétia, pana ce pentru cei in versta, e numai isvorul nemultiamirilor si a suferintilor. Ca un echo gelnic ii trecu prin inima memori'a trecutului, si cu aceasta de odata si admonierea: lasa la o parte luptele zedarnice, care le folosesci fara succes, ca si aceea carii te au vatemat!

Ana Porsberg astadi a simtit pentru prima óra inputarea: ca adi ar pute' fi mam'a a doi copii frumosi, déca putea se porunceasca inimei ei revoltate si sburdalnice!

XX. Abdicerea.

Intru dureri mai, luptand in contra puterei vediu Ana ce stranutare s'a facut in sufletul ei. Nervii ei sau ostenit, asia dicand au amortit. O trandavia spirituala a fost cuprins'o, si inclinatiuni dusmanóse in contra intregului cerc din jurul ei sau fost nascut in ea.

Patru dile-n iad fiind
 Gróznice minuni vediend
 Si ce-au vediut intru sine
 Nau potut spune la nime.
 Fara cu lacrami incareat
 Pucinel a cuventat
 Patru dile 'n chin traind
 Lacramand si suspinand,
 Apoi éra s'a mutat
 Cand domnul ear la chiebat
 La a raiului dulcétia
 La mult dorit'a viétia
 La veselia cea buna
 Cu angerii d'mpreuna!
 Oh, milostive parinte
 Adu-ti si de noi aminte
 In raiu ne salasluesce
 Cu Lazar ne' nvrednicesce.
 Anul 1846 Iulie in 4 dile.
 Grigore Vaida
 fostul dascal la Strimbul.
 culesse de J. Pop Reteganul

Corespondintia.

Respons la corespondintia unui Jelelean din Nr. 9 al foiei Timisiana.

Corespondentul scris „Un jelelean“ afirma cumca invetiatoriu din Jebeliu, n' a fostu comisariu de-numit scolaru, ci ca dl Joane Marcu invetiatoriu din Bogsia montana fiind inpedecat de un incident, a incredintiat dlui invetiatoriu din Jebeliu V. Ciuta unele comune spre cercetare si ascultare. — Se exprima dlui mai departe ca acelea reflexiuni publicate in numerul amintit al „Timisianeii“ lea facut numai din datorintia morala. ca publicul cetitoriu se nu fie sedus la opiniunea gresita; pentru

Din caus'a iritatiunei mari a nervilor, un morb pre care medicul abia l'a putut incatva linisci — Ana trei septamani a zacut in pat.

Cand pentru prima óra a privit in oglinda, spariata a pasit napoi. Tremurand si-a facut toaleta, dar dupa aceea. manile ei ostanite cadiura in jos.

Dora a primit ordin' se nu dee intrare la nici un cercetatoriu, afara de consilierul Schönlanck pre care l' primea totdeauna bucuros. pentru ca acesta n' si ascundea dinaintea ei — planurile.

Ella trebuca se fie de fatia cand venea acesta; la inceput cam zapacita. inse fara mania pasica ea prin odae, mai terdiu inse incungiuira privirea lui Schönlanck. — si nainte de a se departa acesta, mama afla motiv se o trimita din chilia pentru de a puté vorbi cu Schönlanck neconturbata.

Ella o ghicea, ca este vorba de densa

Mai era cineva, care asemenea avea intrare libera la domn'a Porsberg, si acest'a era Veronica, care intr'o vreme era asia de incomoda, si de care lunga vreme nu s'a interesat Ana de fel.

Relatiunea intima de demult 'si avea partea ei sinistra. Acuma si Veronica era inbatranita ca si domn'a Porsberg, care cu un bilet de visita o chieba la densa, tragand singura la indoeala ca Veronica ii va implini cererea.

Spre mirarea ei inse Veronica veni, inbracata fórté tromos.

Dómn'a Porsberg care cetea, caci acuma acesta-i era tóta ocupatiunea, 'si ascunse cartea, cuprinsa de admiratiune si privi spariata la Veronica. Nu era se creada ochilor.

ca dupa parereea dsale dl invetiatoriu V. Ciuta a avut drept cand a afirmat ca a 4 parte din 10 e numai 2 1/4. si cu aceea nu s'a dat de gol invetiatoriu V. C. ci ca S. P. s'a facut de ris, si ca invetiatoriu din Folia si'ar fi castigat un atestat de tot slab; dice in fine ca pe S. P. l'ar fi indemnat alt incident de a scriea corespondentia aceea, si adeca pretensiunea Dlui V. C. de cand a fost la Folia invetiatoriu. — La tóte aceste respund pe scurt. Se insiala dsa, caci invetiatoriu din Folia numai atunci si-ar fi potut casciga un atestat de tot slab, daca elevii si elevele din comuna Folia nu ar fi potul se respunda la intrebarile puse seau ar fi respuns reu. — Respunsurile inse au fost bune, si cu deosebire respunsul baétului de sub intrebare. prin urmare 'mi sustien afirmatiunea

Ca Dl V. C nu mai póte pretinde dela poporeni din Folia nimic din salariul seu invetiatoresc e lucru sirsit de mult, pentru ca acei poporeni remasi in restantia pe timpul acela au fost numai nisee servitori; pre carii invetiatoriu i au indus fara temeiu in lista cultului care contributiune scolară — lucru natural, nici nu s'a putut apoi incasa, ci a trebuit se se stérgea.

Sciintia respectivului domn Jelelean, e tocmá intru atata de latita, incat cugeta ca altul nici nu se póte prinde la lupta cu densul. 'Mi da o socóta de deslegat. Deslegarea esemplului trimis eata o aci: cu 13 cr. se póte capata 1 Kgr. sare dar pentru 6 cr. eata sare seva capata; in 1 kgr. sunt 100 dgr. asia dar a pentru 6 cr. se pó-

Intru adevér e Veronica! Intreaga chilia se umplu de aerul placut a' primaverii. In fatia Veroniceii se areta un saris de intimitate care si mai tare mari uimirea Anei. Dar apoi si in fatia Veroniceii era ceva semn de suferintia, de vescedire, pre care dorea sa l' faca se dispara. Pe buzele ei era rosiaa mesteiugita, sprancenenele ii erau vapsite, si bucelele mici de per pe langa urechi aveau ceva insemnatate. De astadata nu a pasit cu fatia rugatóre muntea Anei; era un fel de elasticitate in intreg corpul ei, si in tóta purtarea ei cand se apropia de dómn'a Porsberg.

— Numai astadi trebuie se aud eu ca esci morbósa? dise ea dojenitoriu, ca si cum preteni'a lor nu ar fi conturbat'o nici cand nimic. — Dora mi-a dis ca de doua septamani zaci in pat! Astfel e dara preteni'a ta?

'Si puse un scaun in' apropierea Anei, se asiedia pre el, si privi cu compatimire la amica ei.

— Tu suferi cu adevérat! continua ea prin diend bolnav'a de mana. Numai aceea me mangaesce ca te sciu in mani bune ingrigitóre.

Dómn'a Porsberg in uimirea ei uitase ca trebuie se si respunda. Inim'a incepu a o durea. 'Si puse confusa man'a pe cartea ce zacea in póla ei, pana ce Veronica trase man'a-ei in derept.

— Ciudad! — Acesta i-a fost tóta cugetarea. Asia e de batrana ca si mine si si-a ingropat doi barbati! Are se crésca intre grigi mari si cu mari necesuri doi copii si — acest'a toaleta! . . .

— Cu neincredere privi spre Veronica!

te capata 46.153 dgr. séu 46 dg. 1 gr 5 cg. 3 mgm. de sare.

Subscrisul inca trimite inteligentului domn din Jebeliu un esemplu de acelea care se cuvine si ar trebui ca se se propuna in fie care scola elementara d. e. 2000 fl au dat cineva spre fuptificare cu 5.0 si censul consului pe 20 ani.

Cat fac acei 2000 fl. la capatul celor 20 ani??

Folia la 2.7 1885

S. Popoviciu.

Pentru economi si económe.

Plóe artificiósa. Muntea omenésca a facut in decursul seclilor trecuti, si cu deosebire in veacul nostru progrese admirabile. Inventiunile cele multe noi, ne pun in uimire, cand cugetam ca tóte acele le-a aflat muntea omului, -a acelei fiintie dumnedicesci care de multe ori nu este in stare a 'si ajuta si a se scapa de atacuri cu totul neinsemnate a le sortii. Sóre artificios am castigat cu inventarea luminei electrice, — acusi ne vom pomeni ca un deosebit talent, a descoperit secretul, prin care se póte produce plóe in mod artificial, si atunci va fi bucuri'a deplina in popórele lumei, caci acest'a ar fi ceva ce pre toti i-ar multiami, incepand dela opinea pana la cilindru. Si momentul acesta nu e mai mult prea indepartat de dilele nóstre. Pana acuma au avut incercarile facute acel rezultat, cu s'a constatat a fi de mare influintia caldura, focul, asupra norilor si a plóei. Asia de esemplu in Manchester sunt cele mai multe fabrici cu abure (prin urmare acolo e cel mai mult si indelungat foc) asia incat intreg orasiul

— E cu neputintia se mai placa barbati lor! dise ea in sine mai departe, caci decaad inbatranise credea a fi destul de indreptatita de a critica pre ori si cine. De unde a luat Veronica toaleta acesta, de unde dreptut de a se areta asia intenerita. un drept pre care nici ea nu l' mai avea?

— Nu te pot privi din destul! dise ea apoi incet! Te-ai schimbat cu totul de cand nu ne-am mai vediut. Traesci intre inpregiurari brillante! Veronica surise multiamita.

— Cugeti? — intreba ea aruncand o privire in oglinda. Dóme sfinte, d'apoi ca intru adevér aveam lipsa se me infatiesiediu si eu odata naintea ómenilor — inbracata mai ca lumea. Credi tu dieu, ca apar cam batatóre la ochi? Vedi bine. nu esci indatinata a me vedea asia. Dar' sci, e o adevérata fericire, cand te vedi scapata de lipse si neajursuri!

Ana Porsberg elatina din cap.

— Si tu cu buna seama vei face inca mari euceriri. — o intrupse dómn'a Porsberg. Acesta cadiu cam greu Veroniceii si elatina si ea din cap.

— Nu este primejdia! dise ea zimbind amar — cine are doi copii . . .

— Dóra ai moscenit ceva? Ana privi ager in ochii Veroniceii. Cugeta ca va descoperi ceva in fati'a ei, ce nu i va placea. Veronica nu respunde: nu vocea se aduca aminte amiceii, pre frate so.

— Pe tine prea putien te póte interesa Si apoi de ce se na'mi mearga si mie odata bine trebile? respunde Veronica siovaind.

Dómn'a Porsberg facu fatia seriósa.

se p \acute{o} te numi un c \acute{u} p \acute{t} o \acute{r} i \acute{u} c \acute{o} l \acute{o} s \acute{a} l si peste orasiul acela in t \acute{o} ta di \acute{u} a cade pl \acute{o} e, in cuantitate mai mare s \acute{e} u mai mica. B \acute{a} k \acute{o} n ne povesteste la un loc in opurile sale, ca locuitorii din B \acute{o} r \acute{d} e \acute{a} u \acute{x} , inca pe vremea cand englezii erau domni in F \acute{r} an \acute{t} i \acute{a} de n \acute{o} r \acute{d} sau adresat cu rogare catra regele din A \acute{n} g \acute{l} i \acute{a} se opreasca supusii sei de a aprinde fenul si bu-ruenile de pe livedi nainte de sfirsitul lui Apriliu, caci focul produce vent si pl \acute{o} e, care apoi le nimicesce gradinile si ville. Este mai departe cunoscut si sciut, cel putien asia o povesteste toti calatorii si misi-onarii, ca indienii cand sufer sematurile lor de seceta, aprind t $\acute{o$ te padurile din apropiere, pentru de a produce prin ac \acute{e} st \acute{a} ven-turi si pl \acute{o} e. Si le succede totdeauna. Va se dica bas'a producerei de pl \acute{o} e artificioasa este pusa prin esperintiele facute de pop \acute{o} rele lumii, — este numai de lipsa se se iv \acute{e} sca un om invetiat care se afle modul cum s'ar put \acute{e} comunica caldur'a si focul cu regi-unile mai inalte atmosferice pe alta cale mai practica, si fara a se face dauna prin ac \acute{e} st \acute{a} . Si fiind ca tra \acute{i} m in veacul progresului nu ne indoim ca momentul ac \acute{e} st \acute{a} ni se va ivi cat de curand, umpland de bucuria pre-toti economii nostri, carii de multe ori cu fric'a in sin privesc cu dilele spre ceriu iu-plorand ajutoriul elementelor, care adese ori nu vreu se-le asculte de fel — rogarea!

Ceva despre cafea. D \acute{e} ca nu ar fi cafeu'a o beutura introdusa in t $\acute{o$ te gospo-dariile, ar fi medicina f \acute{o} rte buna, caci cu-prinsul ei oleios ar influentia f \acute{o} rte paciui-toriu asupra nervilor si f \acute{o} rte iritatoriu asu-p \acute{r} a crerilor si a extremitatilor de jos a le corpului. Beuta cu mesura, si nu prea tare

— Nu vei fi trecut cu atentiunea, ca me aflu la punctul de schimbare a vietiei mele, cand multe ni se par cu totul altcum ca mai nainte ! continua ea cu o voce mai iritata ca nainte. Aflu de cuviincios, ca in etatea n \acute{o} stra se ne re-tienem dela unele lucruri, adeca se le privim alt-cum nu asia ca si pana acuma. Natur'a singura a sadit aceasta in noi si la punctul acesta al vietiei ne rapese simtiemantul acela care simpati-seaza cu lucrurile aceste . . .

Veronica asia se mira, inecat Ana se sparia cand privi in fati'a ei, pentru de a se convinge despre efectul produs de cuvintele aceste.

— Ano! striga Veronica ridiend — intru adever tu esci, tu Ana Porsberg care vorbesce astfel cu mine? Intru aceste si inercisia manile pe pept. Asia mi vine a crede ca aud pre batranul catichet al meu. Dar tu esci bolnava ! Ti s'a urit de vieatia !

Manile Anei Porsberg tremurau pe carte ; se ridica de nou.

— Nu mi sa urit de vieatia ! dise ea facand inputare ! Dar am inceput a o cun \acute{o} sc \acute{e} pr \acute{e} detaiat. Am inceput a sei ca si in natura sunt legi, care trebuie respectate.

— Ana ! nu te pricep ! Striga Veronica intru un ton cam ironic. Asia dara e adeverat aceea ce vorbesce \acute{o} menii, si ce o marturisece, m'a facut cam curioasa atunei cand mai chemat. Ai intors iute spatele lumii, asia vorbesce in orasiu, si ser-man'a Ella, pre care abia acuma ai condus'o in lume e silite a trai in retragere ! Sermana copila !

D \acute{o} m \acute{n} a Porsberg tacu. Ii placea a audi ca lumea ea cu placere la cunoscintia retragerea ei.

(adeca mestecata cu lapte si zachar care micshireaza si efectul ei) ne face mai des-tepti, produce o mistuire mai grabnica, si micshireadia seau indeparteaza cu totul t $\acute{o$ te aparintiele care stau in legatura cu mistui-rea conturbata a omului, cum sunt durerea de cap, sgarciurile de stomach etc. Aduce creerii in o activitate mult mai mare, din ce se nasce ilaritate, simtiementul de bunastare, si voea de munca ; maresce eva-porarea pelei, a rarunchilor, circulatiunea sangelui, si animeaza baterea pulsului. T $\acute{o$ te aceste se intempla inse numai la fo-losirea cafeei curate, fara surogat, si in me-sura mica. Se bea inse cafeu'a in cuanti-tati prea mari, s \acute{e} u facuta prea tare, si nu se da corpului o miscare suficienta prin liber — atunci ea are o influentia strica-ci \acute{o} sa asupra corpului. Schimbarea materie-lor, producerea sangelui, si sortarea mate-rielor rele din sangele produs va deveni mai slaba si mai trandava. Cafeu'a prea tare produce congestiuni si alte sute de b \acute{o} le. Aceia, carii lucra mult in liber, res-pira neincetat aer curat, si fac miscare ne curmata, mai putien vor fi bantuiti de ur-marile rele a le acestui reu, ca aceia carii au o ocupatiune mai mult sedenta. In ge-nere nu e recomandabila cafeaua pentru aceia carii sunt prea sangerosi, carii sufera de batere de inima, hemoroide si de hipo-hondria, cel putien se nu bea multa si se nu fie prea tare. Cafeu'a prea tare, luata in cuantitate mare p $\acute{o$ te produce usior apo-plecsia (Schlag. Guta.) In contra inveni-narilor cu morphium, opium, si alte mij-l \acute{o} ce narcotice, precum si in contra inbeta-rei cu beuturi spiritu \acute{o} se e cea mai buna medicina cafeu'a neagra. In regiunile cer-

— Sermana Ella ! continua Veronica — dieu, cam greu ii va cadea. La inceput ai tienut'o de nematura, dupa aceea ai deschis de odata naintea ei usia lumii, i-ai aratat cat de frum \acute{o} sa e aceasta, dupa aceea apoi de non ai inchis'o in-tre patru pareti

— Tu nu me intielegi ! dise d \acute{o} m \acute{n} a Pors-berg respingatoriu — Nici morbul meu nu l' intie-lege reu ! Scii ca t \acute{o} ta rol'a care o jucam in lume are lipsa de pregatire. Eu mi-am urit rola de pana acuma ; i-au alta, care e inecociata cu mai mare respondiabilitate ca cea de pana acuma. Nu vreu se scurt bucuriile Ellei, dia contra, bucu-rese ca traesce. Eu de acuma inainte numai in ea vreu se traese si chiar in interesul ei te-am chemat astadi la mine.

Veronica asculta cu atentiune.

— Sciu ca ai cunoscintie late in orasiu ; ai mijl \acute{o} ce cu a caror ajutoriu remani in legaturi continue cu cei de frunte. Mi-ai put \acute{e} face placera . . .

Asia se vedea, ca Ana nu prea bucuos sc \acute{o} se cuvintele ac \acute{e} ste din gura. Adese ori 'si sterse fruntea cu man'a, muiandu'si batista intr'o fluiditate intarit \acute{o} re de nervi.

— Si tu mi-ai povestit'o, dar apoi si de la altii am audit'o, ca „el“ s'a reintors ! Scii pre cine intieleg Te-ai intelnit cu densul ? ! . . .

Veronica rasi, Ana nu o observa : era prea tare ocupata cu intrebarea, — continua dara :

— Trebuie se o spun sincer, ca mie nu'mi plac de fel Porsberghii acestia, — d \acute{e} ca trebuie astfel se me espriu. Si Georg Porsberg — d \acute{o} ra 'ti mai aduci aminte de balul acela — e aici. Asia se vede, ca tot astfel me urmaresce ca mai

oetate de friguri se folosesc \acute{e} cafeu'a pul-ferisata in contra frigurilor. Pentru batra-nii, a caror inima nu mai functioneaza re-gulat precum si pentru cei fara sange des-tul e cafeu'a ca mijloc de animare f \acute{o} rte recomandabila. Cafeu'a subtire, beuta calda si mult din ea, slabesce intre t $\acute{o$ te inpregiu-rarile organele mistuit \acute{o} re.

Gainele care' si manauca \acute{o} uale se pot desvetia dela ac \acute{e} sta indatinare rea si pa-gubit \acute{o} re d \acute{e} ca nu le mai dam ocaziune de a o face ac \acute{e} st \acute{a} . Sau inceput a se folosi in tiar'a nemtiasca \acute{o} ua gatite din porcelan in loc de cuibariu, ear \acute{o} uale naturale se aduna deloc dupa \acute{o} uare de prin cuiburi. Gainele nu pot deosebi \acute{o} uele de porcelan din cele naturale si asia vediend ca mun-c'a lor de a sparge \acute{o} ul si al mantui de cuprinsul lui, nu e resplatita cu un succes favorabil, se vor lasa in curand cu totul de perderea timpului. Gainile se inv \acute{e} tia altcum la mancarea \acute{o} ualor prin nebagarea n \acute{o} stra de seama. Ghiocile \acute{o} ualor folosite in cuina, se nu se arunce nici cand gai-nilor — intregi, ci marunt sferimate si mes-tecate cu grauntie. Nu e vorba, ghiocile de \acute{o} u dau un nutriment f \acute{o} rte bun pentru gaini, dar se nu li se dee intregi ci sfari-mate dupa cum o diseram, — caci astfel nu le vom da prilej se se invetia se man-nance \acute{o} uele de prin cuiburi.

Noutati.

Secerisiul. Pe cand ajung sirurile aceste in manile cetitorilor nostri, se va fi inceput sece-risiul pe t $\acute{o$ te locurile — grabindu-se fie-care pluga-riu asi aduna cat de curand si pe vreme buna rezultatul muncii sale necurmate. Secerile si c \acute{o} sele ascutite ataca graul si celelalte cereala, in-toemai ca generalii sirurile dusmanului ; snop

nainte ; e un om reutacios si resbunatoriu, pre ca-re toti l' incungiu \acute{r} a.

— D \acute{o} ra te-ai intelnit cu el ?

D \acute{o} m \acute{n} a Porsberg privi spre Veronica infrun-tatoriu.

— Chiar asia te arati ca si cum nu ai sei nimica despre el. Dar' fiind ca acuma suntem la tem'a aceasta . . . eu ma'm intelnit cu densul si si eu . . . fratele teu !

— Ah ! Ac \acute{e} sta e noutate naintea mea

Ana de loc observa ca Veronica nu e mai mult sincera catra ea.

— Asia vorbeau ca si cum ar fi un trup un suflet ! No, nu te preface ca nu sei nimica din aceste !

— D \acute{o} m \acute{n} e ! d' apoi eu in continuu se veghiez asupra fratelui meu ? Se p $\acute{o$ te ca sau intelnit pe nesciute dupa cum se intempla aceasta la barbati. Altcum ei sunt amici inca dela duelul acela. Mi aduc aminte, ca Georg Porsberg, nainte de a se ascunde de naintea stepanirei a venit la patul fratelui meu, si numai dupa ce a capatat ertare dela acesta s'a indepartat. Altcum intregul duel . . .

Privirea Anei intrerapse vorbirea Veronice i.

— Ne-am indepartat dela object ! dise ea. In interesul Ellei . . . Se p $\acute{o$ te marita in tot mo-mentul si asia e de lipsa . . . relatiunile materiale a le tatalui . . .

— Hm ! ai dreptate ! Ella e deja ma-iorena. Tatal ei de buna seama s'a inavutit, de \acute{o} re ce si averea fratelui mai batran a devenit a lui. Nici nu ar simti-o d \acute{e} ca ar da fetei un ju-metate de milion, seu chiar un milion zestre !

cate snop remane in urm'a seceratorilor harnici, ear vaile resuna de doinele frumoase cantate de romanasi nostri. Ceva caracteristic e acest'a la neamul nostru, — ca fie munca cat de grea, ne-casul cat de mare, — superare nu se va ivi in fati'a romanului ei numai voe buna, si cate o doina, care adorme nekasul si des'tepta dorul! — Dupa scoirile castigate pana acuma, recolt'a anului acestuia are se fie bunisióra. De-ar fi si pretiurile bucatelor bune, ca se se mai senture ómenii nostri de sarcinile aruncate pe spatel lor de anii cei rei trecuti! Noi li-o dorim acest'a din inima!

Scire inbucuratóre. Ni se comunica pe cale privata, ca statutele noului institut de credit si economii din Timisióra, poreclit „Timisiana“ dupa ce si a treia óra au fost respinse din partea tribunalului din loc, si pe calea apelatiunei au fost inaintate tablei regie din Budapesta, dilele aceste au fost trimise napoi intregi, va se dica: a p r o b a t e. Directiunea institutului staruesce ca si publicarea firmei deja inprotocolate se se intem-ple cat de curand, spre a puté incepe activitatea. Ji dorim mult noroc si dobanda!

Un joc al naturei. Vac'a unui econom din comun'a Uj p é c s cu numele M a t C h r i s t i a n a fatat in septeman'a trecuta un vitiel cu dóua capete; cu capul cel de stang'a sugea din ugerul vacii, si totdeodata sbiera puternic cu glasul din amandoua capetele. Vitielul este desemnat pentru museul din Timisióra ca si ceva ne mai vediut pana acuma.

Emerieh Valentics mort. Faptuitoriul omorului duplu, comis in septaman'a mare a anului curg, in capital'a tierci nóstre, si povestit mai pe larg cetitorilor nostri in Nr. 2 al fói acestei — a reposat dilele trecute in spitalul arestantilor din

Veronica cu asia interesare dise cuvintele aceste, incat Ana privi lung la ea, intrebatoriu.

— Cunosci pre dómna Theobald? dise ea Am vorbit adese ori despre densul Dóra ar fi bine se vorbese cu ea. Asia se dice ca sunt cunoscuti . . .

— Ea cu Porsberg? intreba Veronica dubi-tand. Alceum si eu cred; sunt vecini. Da, da, odata am vorbit noi despre el

— In interesul fetei mele ai puté lua rolul de mijlocitoriu. Singura nu pot face nimica, dar eu si alceum trebuie se stan departe.

— Prea bucuos! . . . de si . . . dar voi in-cerca . . . tu in sfirsit póte te-ai si inpaca cu el?!

— Ce cuget! . . . dise dómna Porsberg. Cu geti ca in absentia omului acestuia odata numai asi fi simtit parere de reu?

— Aceasta nu o afirm nici eu, dise Veronica clatinand din cap

— D' apoi, ca lui, ii pot multiami sórtea care o am!

— Eu credeam ca cu bucuria ai primit ma-n'a intinsa de el. Atunci erai ocupata cu gandrile asupra viitoriului si asia te ai folosit de buna ocaziune pentru a scapa de ele.

Domn'a Porsberg se musca in buze.

— Mai bine serac si fericit Cugeti ca eu am fost odata fericita?

— Dar puteai se fi. Dela tine a depins!

— Nu a intrebat nici cu un cuvent de fét'a lui!!

Veronica privea tacuta naintea ei.

— Nici cu un cuvent nu a amintit pre fiul seu! continua dna Porsberg in convingerea ca ea e in drept. — si apoi poti presupune despre mine ca pre barbatul acela, care si a parasit muera si copiii l' urese din inima. Acuma amandoi sunt batrani! . . .

— Amandoi? Veronica nimita privi in sus. El acuma e in flórea etatei. In asta privintia bar-

Budapesta. Nefericitul era judecat la mórte din partea tribunalului din Budapesta, — forul mai inalt inse a nimicit sentint'a adusa, si a ordinar cercetare noua. Nainte de a i se croi sentint'a noua, l'a chiebat tatal ceresc la sine. Afle in ceru ertarea pacatelor!

Concert, Corul vocal al plugarilor rom. din Herendesci cu ocaziunea rugei locale dela S. Petru arangeza sambeta in 29. Juniu 1885 st. v. sub un cort redieat in locul numit „piatia“ un concert cu dans, dupa programa urmatóre: **Motto:** „Luminéza-te si vei fi. Voesce, si vei poté.“ 1. Humpel: Diua triumfala, cor barb. 2. Renn: Marseillaise, cor barb. cu text roman; 3. Bolintínu: Desceptarea Romaniei, poesia declamata de Iuon Pervu; 4. C. M. Weber: Góna selbatica, cor mixt; 5. H. Waelrent: Pe malul, cor barb. dupa o madrigala englesa „Near by a streamlet.“ 6. Adam: Junimea parisiana, cor barb. 7. B. B. Poporul si domnii, cuvinte de presedintele corului; 8. N. Desceptate romane, cor barb. Dantiul. Incep-tul la 8 1/2 óre séra. P. T. public roman e poffit cu tot respectul a participa Oferte benevole dela romani cu inima primim cu multiamita.

Comitetul.

Avis. „Románische Revue,“ revist'a politica si literara, (editor: Dr. Corn. Diaconovich) numerul I., cu portretul si biografia lui G. Baritiu, este dejá sub tipariu si se va espédá abon-tilor pe diu'a S. S. Petru si Pavel. — Pretiul abonamentului (8 fl. séu 24 fr. pe an) se póte tramite sub adresa editorului la Resicza (Banat) pana in 5 Juliu n. Dnii colectanti sunt rogati a tramite listele de subscriptione asemenea pana la acest termin.

Dr. Cornel Diaconovich.

batii sunt mai fericiti decat noi. Veronica intre-rumpandusi vorbirea incepu a asculta. Nu e glasul Ellei acesta? intreba ea ridicanduse. Vom mai vorbi asupra obiectului acestuia Acuma permite mi se 'ti salut fét'a,

Ana privi spre Veronica cu neincredere.

— Cum vrei! Nici pre Ella nu ai vediut'o de mult? intreba ea.

Veronica nu raspunse nici la acest'a intrebare.

— Dumnedieu te aiba Ano, — de o camdata am se mai fac unela visite, si asia cam rar scap de copii . . . Nu te rog se me cercetedu; la mine in casa tot saracia e dómna. Si apoi asia cred, ca nu 'ti place a fi intre copii. Despre ce vorbiram mai nainte nu voiu uita . . . Senatate buna, si canta de te insenatosiadia cat de curand. Neliniseca aceasta a Veronicei nu a placut de fel Anei. Ea, cea retrasa, judeca acuma prea aspru pre altii. Cugeta a se despagubi pe cheltu-eala altora

— Cat de nepotrivita a fost pasirea Veronicei fatia de o dama in etate! Chiar asia s'a pus naintea oglindei ca o fét'a tenera. Si apoi pórt'a corset. . . o veduva! mam'a la doi copii . . . Si apoi vicienia! . . . Dora i-a spus cu a vediut odata pre Veronica cu Ella prin promenada. Ella nici nu o tagaduea, dar dicea ca sau intelnit din intemplare, pana ce Veronica nici nu ia raspuns la intrebare.

Trebue se se intemple ceva in dosul ei, ce ele-o ascund. Veronica si acuma sa dus in chilia Ellei. De ce nu vorbese cu fét'a in presentia ei?

Se radica repede, trecu prin chili'a de scalda, si puse urechia la usia Ellei.

In launtru vorbeau fórte incet. De ce? . . . Ce aveau de ascuns nainte ei . . . a mamei! Déca cumva s'a incumetat Veronica a atrage fét'a catra sine fara scirea ei?! . . . Nimic nu e mai pericu-los pentru fét'a ei decat conversarea cu acest'a da-ma cocheta, despre care nu se sciea nici aceea ca de unde ea pomp'a pusa pe dens'a.

† **Necrolog.** In 21 Maiu st. v. a reposat preutul Petru Ioanovicu din comun'a Súdriasiu, protopresbiteratul Fagetului, nepot de frate al domnului protopresbiter At. Ioanovicu din Faget, in etate de 35 ani; densul a functionat ca preot in comuna 10 ani. Inmormen-tarea a fost in 23 Maiu st. v. la 2 óre dupa amea-di la care inmormentare au participat o multime de preoti si invetiatori din vecinetate. Rever. domn A Rosa preot in Leucusesti a tieaut o cuventare adenc petrundietore. Pre reposatul l' deplang toti amicii si cunoscutii deci sei dicem: Fieitiera usióra, si memoria in binecu-ventata! —

I. Iovanescu.
invetiatoriu

La Posta. — O tenera servitóre se duse la posta, trimisa fiind de stapen'a s'a se intrebe da-ca are vre-o scrisóre,

— De, aveti o scrisóre pentru D-sióra C . . . ? — Pentru D-sióra C? — Da. — Pos-ta-restanta? — Ba. Dsióra C. nu este protestanta ci catolica.

Inaintea tribunalului — Aparatoriul adre-sandu-se catra judecatori: — Clientul meu merita ertarea d-vóstre, ca-ci n'a luat de cat diece fiorini si nu s'a atins de portofoliul care continea cinci mii fiorini. Acusatul incepe se planga. Presiedin-tele fórte miscat: — Asia e ca 'ti pare reu de ce'a ce ai facut? Acusatul: — Da, mi pare reu ca n'am putut pune man'a pe portofoliul plin!

O dama betrana. si fórte curagiósa imbra-cata, e gata de visita. — Cum me gasesci draga intreba ea pe Lili, care se juca intr'un coltiu. Lili se facea ca nu aude. — Lili cum me gasesci? repeta betrana, — O! mi-e frica ca daca 'ti-asiu spune me-ai bate!

Ana inca se sparia de cugetul acest'a; fét'a in timpul din urma s'a desvoltat repede; mam'a a fost silita a inpartasi fét'a desvoltata de mai multe placeri, si Ella a folosit ocaziunea, pentru de a conversa cu cunoscutii, — dupa cum dicea es; dar cine garanteaza ca nu a ajuns in mani reu?

Nu era de necredint, ca cu Veronica con-versa mai des, ba ca aceasta o cerceta adeseori. Aici e timpul ca se repareze cele neglese déca cumva nu e prea terdu.

Palida si tremurand ascultá Ana Porsberg. Nimic nu putea intielege. Numai aceea a audit ca Veronica cam peste un patraru de óra s'a departat.

Abia a fost acest'a afara, Ana deschisa usi'a. A vediut pre Ella cu spatel catra ea, stand na-intea ferestrei; a vediut cum a trosarit la sgomu-tul facut, si a vediut si aceea, ca Ella a ascuns ceva grabnic in óia.

Mam'a s'a prefacut ca si cum nu ar fi ob-servat nimica.

— Ce a voit dela tine dómn'a Otterstein? intreba ea, aratanduse indiferenta.

— Mai ca nimica mama! Sci ca-i place a vorbi . . .

— Drept e, ca de mult nu a vorbit cu tine?

— Nu a intieles'o ea acéct'a din cuvant in cuvant. M' am intalnit odata cu ea la amica mea Tilda! . . .

— Ea are dara trecere in tot locul? . . .

— Ii place a vorbi, si pentu aceea o cam invita la ujina. . .

— Nu e prea buna societate pentru fete te-nere. Asi dori se o cam incungiuri. La mine e cu totul alta, si totusi nu prea vorbese cu ea. Ai au-dit dóra cum a devenit acuma la bani?

Ella strinse din umeri.

— Voi grigi de ea!! . . .

'Si parasi fét'a, apoi pasi in odaea ei si se perdu eara in cugete.

(va urma.)

Canele si stapenul lui. — A. Cum poti se sustii ca sunt cani cari au mai mult spirit de cat stapenii lor? B. Neaperat, acésta se intempla fôrte rar dar' am si eu unul

O visita. — Dlu X . . . se duce se face o visita d-lui Z . . . — Acasa este domnul? iatreba de servitóre. — Voiu se ved, d-le; ve rog asceptati pucin. Apoi, intorcandu-se preste cate-va secunde: — domnul este forte superat ca nu pôte se ve primésca, ca-ci . . . a esit de-acasa.

Doctorul si servitoriul. — Doctorul adresanduse catra servitoriul sau: — déca vine vre-un client fá-l se ascepte si cum asiu fi ocupat. Servitoriul: — Dar' déca nu vine? Doctorul; — Atunci, spune-i ca 'l primese si nu-l mai lasa se ascepte nici un minut.

Urmare ferioita a unui vis. — Un june tieran locuind la parintii lui la Punczinez (Ungaria) avuse nenorocirea, acum mai multi ani, a cadea depe o scara; in urma acestui accidinte perduse usul limbéi si remase mut. Sunt cate-va zile ca junele desceptandu-se din somn, incepu se vorbésca. Parintii lui, cari dormiau in acéa-si camera, banuind ca vre-un strain s'a introdus in casa, se sculara in pripa si aprinsera luminarea. Cine pôte descrie supriinderea si bucuria lor incredintiandu-se ca vócea fiului lor i-i desceptase din somn. Intrebandu-l de causa acestei tamadurii, junele le povesti ca visase ca ar' cadea depe o

scara, precum i se intemplase de fapt inainte de cativ'a ani si in gróza lui ar' fi strigat dupa ajutoriu. Din acest moment junele vorbesce tot atat de bine ca si inainte accidentului.

Burs'a de Budapesta.

(in 10 Iuliu 1885.)

Renta de aur ung. libera de dare 6%	94.10
Renta de aur ung. lib. de dare 4%	98.90
Renta de chartia ung. 5%	92.50
Obligatiunile imprumutului dumului de fer ung. in argint 5%	148.50
Obligatiunile de stat ale drumului de fer oriental ung. (I. emisa. 1869) 5%	98.25
Obligatiunile de stat ale drumului de fer oriental ung. (II. emisa. 1878) 5%	123.50
Obligatiunile de stat din 1876 de la drumul de fer orient. ung. in aur 5%	108.50
Obligatiunile rurali ungare 5%	102.50
Obligatiunile rurali ungare din 1868 cu clausula de sortire 5%	102.75
Obligatiunile rurali timisiane 5%	101.75
Obligatiunile rurali timisiane d. 1867 cu clausula de sortire 5%	101.50
Obligatiunile rurali transilvane 5%	101.25
Obligatiunile rurali croato-slavone 5%	101.—
Obligatiunile ung. pentru resumperarea dieciméi de vin 5%	97.50
Inprumutul de loteria ung	116.—
Loteria pentru regularea fisei si a Segedinului	119.—
Renta de papir austriaca	82.50
Renta de argint	83.—
Renta de aur	108.70
Lozele statului din anul 1860	139.—

Banca austro-ung.	860.—
Banca de credit gen. ung.	287.25
Argent	5.85
Galbini cesaro reg. de valuta	9.85
Galbini austro ung. de cate 8 fl. v. a.	60.95
100 marce in bancnote imp. germ.	124.35
London	—

Preturile bucatelor

in Timisiora, dupa cate o maja metrica
In 10 Iuliu n. 1885

Graul, 73 de chilogrm.	— fl. — cr. — fl. — cr.
" 74 " "	6 " 70 " — 6 " 80 "
" 75 " "	7 " — " — 7 " 10 "
" 76 " "	7 " 20 " — 7 " 40 "
" 77 " "	— " — " — " — "
Secara	5 " 50 " — 6 " — "
Orzul	5 " 20 " — 5 " 70 "
Ovesul	5 " 20 " — 5 " 50 "
Cucuruzul	5 " 30 " — 5 " 40 "
Rapitia o maja metrica	10 " 10 " — 10 " 20 "

Post'a redactiunei.

Dlor Cratea, Un invetiatoriu abesolvat in 1884 si G. V. Fabrik: am primit cele trimise, dar nu le putem publica. Dlui J. P. R. Am primit tóte! Multiamita! Dlui A. in numerul viitoriu. Dlui E. A. in B. Cand???. Dlui M. in Pesc'a rom. am primit! Multiamita!

Red.

Proprietariu, editor si redactor respondiabil:
Teodor V. Pacatian.

Mersul trenurilor calei ferate de stat austro-ungare.

(In valoare de la 1. Juniu 1885.)

Viena—Budapesta—Orsiova—Verciorova								Verciorova—Orsiova—Budapesta—Viena								Timisióra—Bazias														
Kilom.	Statiunile	Tren. Expr.		Tr. acc. N. 3. cl.		Tr. d. per. n. 15.		Tr. acc. N. 1. cl.		Tr. d. per. n. 17.		Kilom.	Statiunile	T. Exp. Or. cl. I**		Tr. d. per. n. 18.		Tr. acc. N. 2. cl. I—III		Kilom.	Statiunile	Tr. de pers. cl. I—III		T. mixt cl. I—III		T. mixt cl. II—III				
		óre	m.	óre	m.	óre	m.	óre	m.	óre	m.			óre	m.	óre	m.	óre	m.			óre	m.	óre	m.	óre	m.	óre	m.	
—	Viena . . . pléca	11	20	8	—	9	—	4	30	9	25	—	Verciorova . . pl.	12	04	5	30	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
278	Budapest'a sosese	6	9	1	44	5	27	10	10	5	25	—	Orsiova . . . "	12	10	4	20	7	03	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	Budapest'a . . pl.	6	20	—	—	6	13	10	40	7	40	—	Baile Erbulane "	12	44	5	53	7	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
350	Czegled . . . sos.	—	—	—	—	8	54	12	04	9	35	—	Mehadia . . . "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	Czegled . . . pl.	—	—	—	—	8	58	11	25	9	50	—	Porta orient. "	—	—	6	21	8	50	Tr. o. N. 14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
468	Segedin . . . pl.	10	36	—	—	12	44	2	2	1	25	—	Caransebesiu . sos.	—	—	7	32	9	52	cl. I—III	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
580	Timisióra [Jos.] sos.	1	6	—	—	4	12	4	30	4	20	—	Caransebesiu . pl.	—	—	7	37	9	43	3 ó., 45 m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	Timisióra . . pl.	12	24	10	5	5	50	4	45	4	40	—	Lugosi . . . "	—	—	8	33	10	41	5 ó., 23 m.	Tr. o. N. 14	—	—	—	—	—	—	—	—	
640	Lugosi . . . pl.	—	—	11	43	8	40	6	11	6	04	—	Timisióra . . pl.	5	52	10	12	12	15	9 ó., 55 m.	Tr. depers. N16 cl. I—III	—	—	—	—	—	—	—	—	
679	Caransebesiu . sos.	—	—	—	—	10	37	7	6	7	19	—	Szegedin . . pl.	6	57	1	50	2	59	1 " 58 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	Caransebesiu . pl.	—	—	—	—	5	30	7	9	7	34	—	Czegled . . sos.	—	—	4	58	4	58	5 " 15 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
718	Porta orient. . pl.	—	—	—	—	8	52	8	12	9	2	—	Czegled . . pl.	—	—	5	10	4	58	6 " — "	Tr. acc. N. 4	—	—	—	—	—	—	—	—	
746	Mehadia . . . pl.	—	—	—	—	10	35	—	—	9	54	—	Budapest'a . sos.	10	25	7	2	6	25	8 " 7 "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
760	Baile Erulane . pl.	5	41	—	—	10	52	9	41	9	41	—	Budapest'a . pl.	10	31	6	30	7	—	9 " — "	2 ó., — m.	—	—	—	—	—	—	—	—	
767	Orsiova . . . pl.	3	50	—	—	11	48	10	07	10	07	—	Viena . . . sos.	3	36	9	20	12	—	6 " 12 "	6 " 35 "	—	—	—	—	—	—	—	—	
774	Verciorova . . sos.	6	01	—	—	—	—	—	10	28	10	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

*] Acest tren express spre Orient merge numai Marti'a si Sam ó at'a. **] Acest tren express merge numai Mercuri- Joi- si Dumineca- Luni.

Voitek—Bocsi'a

Valkány—Perjámos

Jasenova—Oravitia—Anina

Kilom.	Statiunile	Tren mixt cl. I—III	Tren mixt cl. I—III	Kilom.	Statiunile	Tren mixt cl. I—III	Tren mixt cl. I—III	Kilom.	Statiunile	Tren mixt cl. I—III	Tren mixt cl. I—III
—	Voitek . . . pleca	7.20 dim.	6.10 dim.	—	Valkány . . . pleca	2.35 dim.	—	—	Jasenova . . . pleca	8.15 dim.	8.45 ser'a
47	Bocsi'a mont. . sos	10.16 "	8.16 ser'a	44	Perjámos . . sos	4.45 "	—	—	Oravitia . . . sos	11.45 "	10.45 "
—	Bocsi'a—Voitek	—	—	—	Perjámos—Valkány	—	—	—	Anina . . . sos	3.23 d. a.	—
—	Bocsi'a montana pleca	4.— "	5.— dim.	—	Perjámos . . pleca	—	10.30 dim.	—	Anina . . . pleca	—	11.15 dim.
47	Voitek . . . sos	6.20 "	7.46 ser'a	44	Valkány . . . sos	—	12.36 "	—	Oravitia . . pleca	3.20 dim.	3.30 d. m.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	Jasenova . . sos	4.46 "	5.27 ser'a

Arad—Timisióra

Timisióra—Arad

Statiunile	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persóne	Statiunile	Tren accelerat	Tren de persóne	Tren omnibus
Arad	8.25	6.—	12.30	Timisióra	6.07	12.25	5.—
Aradul-nou	8.36	6.26	12.54	Merezifalva	6.40	1.16	5.56
Német-Ságh	8.54	6.51	1.19	Orezifalva	6.51	1.34	6.16
Ving'a	9.13	7.28	1.50	Ving'a	7.08	2.04	6.50
Orezifalva	9.25	7.49	2.12	Német-Ságh	7.20	2.25	7.11
Merezifalva	9.36	8.09	2.30	Aradul-nou	7.40	2.54	7.44
Timisióra	10.32	8.58	3.15	Arad	7.50	3.10	8.—

Nota: Numerii cursivi insemnéza órele de nópte, adeca dela 6 óre ser'a pana la 6 óre dim. — Tr. acc. — tren acclerat. Tr. d. Pers. — tren de persóne. Tr. m. — tren mixt. Tr. o. tren omnibus. cl. clasa. ó. — óra. m. — minuta. Kilom. — distanti'a in kilometri.

Materie pentru haine

din lana trainica

socotind pentru un barbat de statura mijlocia.

e destul 3.10 metre la un rend de haine	}	4 fl. 96 cr.	din lana de oaie;
		8 „ — „	din lana mai buna de oaie;
		10 „ — „	din lana fina de oaie;
		12 „ 40 „	din lana de tot fina de oaie.

Plaiduri de caletoria darabul fl. 4. 5. 8 pana la 12. Haine foarte fine, pantaloni, paltoane de portat si pentru ploaie, din stofe diferite. Tüffl, Lode, Comis, Cammgarn, Cheviots, Tricots carpe pentru dame, Peruviens, Dosking se afla la

Joh. Stikarofsky,

deposit de fabrica in Brünn.

intemeiat

— la 1866. —

Modele franco.

Pentru croitori cartile de modele nefrancate.

Trimiteri cu rambursa preste 10 fl. gratuit.

Am un deposit de stofa in valoare permanenta preste fl. 150,000.

Este lucru natural ca reman bucati de cate 1 pana la 3 metri ca rest din vinderea lor, de aceea asemenea remasitie trebue se te vend in pretiu de tot moderat.

Fie-care om cu mintea intreaga va vedea, ca asemenea remasitie nu se pot trimite ca modele, caci fiind a se trimite aceste in sute de locuri, remasitele n'ar ajunge, este deci inselatoria a dice, ca firmele cu stofe trimit modele din resturi, caci modelele sunt din stofe. ear nu din remasitie.

De aci se poate esplica pentru ce se fac asemenea scornituri.

Remasitiile cari nu convin se réprimese in schimb sau se rescumpera cu bani.

Corespontentie se primese in limbele: germana, ungureasca, bohema, polona, taliana si francesca.